

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U003784

Державний реєстраційний номер: 0122U002520

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-08-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 3

Назва етапу: Концепційно-узагальнюючий. Завершальний етап конкретно-історичних досліджень, здійснення концепційного узагальнення, апробації та представлення результатів проекту.

Початок етапу: 01.2024

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, м. Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442393333, 380442393230

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Міністерство освіти і науки України

Код за ЄДРПОУ: 38621185

Місцезнаходження: проспект Берестейський, буд. 10, м. Київ, 01135, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444813221

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 2201040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 205.280
--

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Етногенез українського народу у світлі сучасних наукових даних та методологічних підходів

Назва роботи англійською:

Ethnogenesis of the Ukrainian people in the light of modern scientific data and methodological approaches

Реферат українською:

В умовах систематичної дезінформації з боку російської влади минулого українського народу, етнічної генези українців, а також заперечення сучасної реальності існування українського етносу й української нації набуло гострої необхідності наукове осмислення накопиченого історичного фактажу та новітніх даних суміжних наук, презентацію та поширення знань про етнічну генезу українського і кримськотатарського народів у науково-популярній формі для широкого кола читачів. Об'єкт дослідження – етнічна генеза українського народу. Предмет дослідження – систематизація та концептуалізація проблеми етногенезу українського народу в сучасному науковому і суспільному дискурсі. Головна мета роботи – комплексне концепційне розв'язання проблеми етногенезу українського народу у системі цілісної синтезної українознавчої парадигми. Дослідні завдання: оцінити сучасний стан наукової розробки теми; доповнити, розширити тематичну джерельну базу; обґрунтувати нові методологічні підходи до розв'язання проблеми; здійснити наукову верифікацію основних концепцій етногенезу українського народу; проаналізувати презентації знань про походження українців у сучасній освітній та популяризаційній парадигмі; розробити гіпотезу субстратних впливів іноетнічних спільнот на формування українського етносу; укласти картосхеми археологічної атрибуції предків слов'ян та слов'янства в басейні Дніпра з 7 ст. до н.е. до 7 ст. н.е.; обґрунтувати етапи формування духовних основ українського етносу; систематизувати терміни, що забезпечують наукове пізнання етногенезу українського народу та збереження знань про ці процеси.

Реферат англійською:

In the context of systematic disinformation by the Russian authorities about the past of the Ukrainian people, the ethnic genesis of Ukrainians, as well as the denial of the modern reality of the existence of the Ukrainian ethnos and the Ukrainian nation, it has become urgent to scientifically understand the accumulated historical facts and the latest data from related sciences, to present and disseminate knowledge about the ethnic genesis of the Ukrainian and Crimean Tatar peoples in a popular scientific form for a wide range of readers. The object of the study is the ethnic genesis of the Ukrainian people. The subject of the study is the systematization and conceptualization of the problem of the ethnogenesis of the Ukrainian people in modern scientific and social discourse. The main goal of the work is a comprehensive conceptual solution to the problem of the ethnogenesis of the Ukrainian people in the system of a holistic synthetic Ukrainian paradigm. Research tasks: to assess the current state of scientific development of the topic; to supplement, expand the thematic source base; to substantiate new methodological approaches to solving the problem; to carry out scientific verification of the main concepts of the ethnogenesis of the Ukrainian people; to analyze the presentations of knowledge about the origin of Ukrainians in the modern educational and popularization paradigm; to develop a hypothesis of the substrate influences of foreign ethnic communities on the formation of the Ukrainian ethnos; to draw up maps of the archaeological attribution of the ancestors of the Slavs and Slavism in the Dnieper basin from the 7th century BC to the 7th century AD; to substantiate the stages of the formation of the spiritual foundations of the Ukrainian ethnos; to systematize the terms that ensure scientific knowledge of the ethnogenesis of the Ukrainian people and the preservation of knowledge about these processes.

Індекс УДК: 94(477)

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Ятченко Володимир Феодосійович

Науковий ступінь: д.філос.н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Картосхеми археологічної атрибуції предків слов'ян та слов'янства в басейні Дніпра

Назва НТП англійською: Maps of archaeological attribution of the ancestors of the Slavs and Slavism in the Dnieper basin

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Картосхеми археологічної атрибуції предків слов'ян та слов'янства

Галузь застосування: 72. Наукові дослідження та розробки

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Завершено розробку картосхем археологічної атрибуції предків слов'ян та слов'янства в басейні Дніпра з 7 ст. до н.е. до 7 ст. н.е. Локалізовано сотні племенних гнізд антів та склавинів. Аналіз археологічних джерел засвідчив пряму наступність етнокультурного розвитку праслов'янських племен у басейні Прип'яті, Десни, Середнього та Верхнього Дніпра, починаючи з часів Геродота до Нестора. Опрацювання сучасних археологічних, лінгвістичних та етнографічних джерел дало змогу обґрунтувати наступність етнокультурного розвитку на теренах лісостепу та півдня лісової зони Східної Європи у другій половині I тис. н.е. Розкрито зміст та ступені генези духовної культури українського етносу на ранніх етапах його становлення. Аналізу піддано специфіку світоглядно-екзистенційного аспекту духовної культури предків сучасних українців і визначені нею етапи становлення самого українського етносу. Виявлено низку духовних практик в життєдіяльності предків українців, роль цих практик в етнотворчих процесах, зокрема розкрито світоглядну та екзистенційну грань тотемізму. Виявлено елементи первісних міфів і їхньої ролі в генезі духовного світу на ранніх етапах становлення українців. Оцінено знання про етнічну генезу українців у шкільній навчальній програмі «Українознавство», у шкільних атласах з історії України та українознавства, у низці науково-довідкових атласів з історії України. Надано пропозиції, спрямовані на доповнення, поглиблення та наукове обґрунтування знань про етнічну генезу українців та кирилиці. Розглянуто зміст та практику вживання низки термінів, що забезпечують наукове пізнання етногенезу українського народу, обґрунтовано наявність їхньої підсистеми у терміносистемі українознавства. Зроблено аналіз чотирьох поширених в українській і зарубіжній літературі концепцій походження українців – з урахуванням концепцій походження української мови.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Забезпечення промисловості чи населення новим видом інформаційно-комунікаційних послуг

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу:

Закінчення етапу:

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Статті у журналах, що індексуються наукометричними базами даних - 7; статті у наукових фахових виданнях України категорії «Б» - 29; статті у періодичних виданнях інших країн - 1; публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях - 46; монографії та розділи монографій, опубліковані у закордонних виданнях мовами країн ОЕСР та/або ЄС - 1; монографії та розділи монографій, опубліковані в українських виданнях - 4;

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Толстанова Ганна Миколаївна

д. б. н., 03.00.04

Перелік осіб-виконавців

Гаврилюк Надія Оксентіївна

(д.і.н., 07.00.04)

Додонов Роман Олександрович

(д. філ. н., 09.00.03)

Залізняк Леонід Львович

(д. і. н., 07.00.04)

Казакевич Геннадій Михайлович

Клименко Олена Юріївна

(д. соц. н., 22.00.04)

Наливайко Сергій Степанович

Рахно Костянтин Юрійович

Скиба Андрій Володимирович

Соболева Олена Володимирівна

(к. і. н., 07.00.05)

Трачук Олексій Васильович

(к. і. н., 07.00.01)

Чирков Олег Адольфович

Відповідальний за підготовку

Бурих А.А.

облікових документів

Телефон

+38 (044) 239-31-88

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

